

Toprak ve Bitki Örtüsü — Deneme

Akıllı Soru · 24.10.2026 · 10 soru

Malzemenin iyice ayrışıp inceldiği, yıkandığı ve verimli en üst katman olarak tanımlanan horizon aşağıdakilerden hangisidir?

1. Malzemenin iyice ayrışıp inceldiği, yıkandığı ve verimli en üst katman olarak tanımlanan horizon aşağıdakilerden hangisidir?

- A) C Horizonu
- B) A Horizonu
- C) D Horizonu
- D) Ana materyal horizonu
- E) B Horizonu

2. I. Toprak oluşumundaki ilk aşama kayaçların ayrışmasıdır. II. Fiziksel ayrışma; kayaçların çatlaması, parçalanması ve ufalanmasıdır. III. Kayaçlar, fiziksel ayrışma ve kimyasal çözünme yoluyla ayrışır. Yukarıdakilerden hangileri toprak oluşumu ve kayaçların ayrışmasıyla ilgili doğru bilgilerdir?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. I. Kimyasal çözünme, kayaçların fiziksel yollarla çatlamasıdır. II. Ana materyalin etkisinin belirgin olduğu topraklara intrazonal topraklar denir. III. Ekvatorial, savan ve muson iklim bölgelerinde orman altında görülen toprak türü Laterit'tir. Yukarıdakilerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

Türkiye arazisinin yaklaşık %29,8'i ormanlarla kaplıdır. Bu oran, ülke yüzeyinin önemli bir bölümünün orman örtüsü taşıdığını gösterir.

4. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkiye arazisinin tamamı ormanlarla kaplıdır.
- B) Türkiye arazisinin yaklaşık üçte biri ormanlarla kaplıdır.
- C) Türkiye'de orman alanları bulunmamaktadır.
- D) Türkiye arazisinin yarısından fazlası ormanlarla kaplıdır.
- E) Orman örtüsü, kayaçların ayrışmasını bütünüyle engeller.

Toprak katmanlarına ilişkin 29 numaralı açıklamada A Horizonu'nun özellikleri verilmiştir.

5. Buna göre A Horizonu için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Verimli olan en üst katmandır.
- B) Ayrışmış malzemenin yer aldığı katmandır.
- C) Yıkanmanın gerçekleştiği katmandır.
- D) Malzemenin bulunduğu en alt katmandır.
- E) Malzemenin iyice ayrışıp incelindiği katmandır.

29 numaralı açıklamada fiziksel ayrışma; kayaçların çatlaması, parçalanması ve ufalanmasıyla açıklanmıştır. Bu süreç, toprak oluşumundaki aşamalarla birlikte değerlendirilmektedir.

6. Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toprak oluşumu horizonların tamamlanmasıyla başlar.
- B) Toprak oluşumu kayaçların ayrışmasıyla başlar.
- C) Toprak oluşumu kimyasal çözünmeyle başlar.
- D) Toprak oluşumu bitki örtüsünün gelişmesiyle başlar.
- E) Toprak oluşumu akarsuların biriktirmesiyle başlar.

Olgunlaşmış Toprak Katmanları (Horizonlar) başlığı altında, malzemenin ayrışma ve yıkanma özellikleriyle ilgili bilgiler verilmiştir.

7. Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi A Horizonu için söylenemez?

- A) Verimli bir toprak katmanıdır.
- B) Malzemenin en alt katmanıdır.
- C) Malzemenin yıkandığı katmandır.
- D) Malzemenin iyice ayrışıp incelindiği katmandır.
- E) Toprağın en üst katmanıdır.

8. Olgunlaşmış Toprak Katmanları içinde malzemenin iyice ayrışıp incelindiği, yıkandığı ve verimli olan en üst katman aşağıdakilerden hangisidir?

- A) E Horizonu
- B) D Horizonu
- C) A Horizonu
- D) B Horizonu
- E) C Horizonu

Ekvatorial, savan ve muson iklimlerinin etkili olduğu; doğal örtünün ağaç topluluklarıyla geliştiği yörelerde belirli bir toprak türünün yaygınlaşması beklenmektedir.

9. Buna göre bu özelliklere sahip bir bölge için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A)** Bu kořullarda Kahverengi Orman toprakları görölür.
- B)** Bu kořullarda Laterit toprakları görölür.
- C)** Bu kořullarda Çernezyom toprakları görölür.
- D)** Bu kořullarda Terra Rossa toprakları görölür.
- E)** Bu kořullarda Podzol toprakları görölür.

Ekvatorial, savan ve muson iklim bölgelerinde, orman örtüsü altında oluşan bir toprak türünün yaygın olduğu belirtilmektedir.

10. Buna göre bu özelliklere sahip bir bölgede ařađıdaki toprak türlerinden hangisinin görölmesi beklenir?

- A)** Podzol
- B)** Terra Rossa
- C)** Çernezyom
- D)** Laterit
- E)** Kahverengi Orman

Cevap Anahtarı

1. B

2. E

3. D

4. B

5. D

6. B

7. B

8. C

9. B

10. D

Çözümler

1. B, malzemenin ayrışıp incelendiği, yıkandığı ve verimli en üst katmandır. Diğer terimler bu alıntıda belirtilen horizon tanımını karşılamamaktadır.
2. Kayaçların ayrışması toprak oluşumunun başlangıç aşamasıdır; fiziksel ayrışma çatlama, parçalanma ve ufalanmayı, ayrışma süreci ise iki temel yolu kapsar. Bu nedenle E kapsamındaki üç yargı da doğrudur.
3. Fiziksel yollarla çatlama kimyasal çözünme değil, fiziksel ayrışmadır. Ana materyal etkisi intrazonal toprakları, verilen iklim ve orman koşulları ise Laterit'i gösterir; bu nedenle D doğrudur.
4. Verilen %29,8 oranı yaklaşık üçte bire karşılık gelir. Bu nedenle B doğrudur; tamamı veya yarısından fazlası gibi daha geniş oranlar verilen veriyi aşar.
5. A Horizonu, malzemenin ayrışıp incelendiği, yıkandığı ve verimli olan en üst katmandır. D bu özelliklerin tersine, en alt katman olduğunu ileri sürdüğü için yanlıştır; E, C, A ve B ise açıklamadaki özelliklerle örtüşür.
6. Toprağın oluşumundaki ilk aşama kayaçların ayrışmasıdır; fiziksel ayrışma da çatlama, parçalanma ve ufalanma biçiminde gerçekleşir. Bu nedenle B iki aşamalı ilişkiyi doğru kurar; C kimyasal çözünmeyi, E, D ve A ise sonraki ya da farklı süreçleri başlangıç olarak gösterir.
7. A Horizonu; malzemenin ayrışıp incelendiği, yıkandığı, verimli ve en üst katmandır. Bu nedenle B ifadesi, katmanın konumunu kaynakta belirtilen yönün tersine çevirir; C ise doğrudan desteklenen bir özelliği verir.
8. C Malzemenin ayrışıp incelendiği, yıkandığı ve yıkandığı için verimli olan en üst katman A Horizonu'dur. D, E, B ve A ise verilen tanımla eşleştirilen katman adları değildir.
9. Ekvatorial, savan ve muson iklimlerinde orman altında görülen toprak türü Laterit'tir; bu nedenle B iklim ve bitki örtüsü ilişkisini doğru kurar. D, E, C ve A aynı konu alanındaki gerçek toprak adları olsa da verilen iklim-örtü koşullarıyla bu alıntıda eşleştirilmemiştir.
10. Ekvatorial, savan ve muson iklim bölgelerinde genellikle orman altında görülen toprak türü Laterit'tir. Terra Rossa, Podzol, Çernezyom ve Kahverengi Orman aynı konu alanındaki gerçek toprak türleri olsa da verilen iklim ve bitki örtüsü birlikteliği bu adları desteklemez. B yakın bir toprak türü olsa da iklim koşulu bakımından verilen tanımla örtüşmez.